

การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

บุญยานุช เฉวียงหงส์* สุนทรา โดบัว** พิศุล เอกวางกูร ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถภาพของนักศึกษาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 2) พัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และ 3) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน กลุ่มเป้าหมายในการนำรูปแบบไปใช้ คือ นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 5 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 อาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และใช้คำร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาครู ประกอบด้วย สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ด้านเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

2. รูปแบบของการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบคือ 1) แนวคิดหลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 3) โครงสร้างเนื้อหา 4) การจัดประสบการณ์ และ 5) การประเมินผล

3. ประสิทธิภาพของรูปแบบฯ หลังจากมีการนำรูปแบบไปใช้ในสถานการณ์จริง พบว่า รูปแบบฯ มีประสิทธิภาพ 4 ประการคือ 1) มีความถูกต้องตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้เป็นพื้นฐาน 2) มีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต และนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริง และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏต่าง ๆ ได้ และ 4) มีความเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดประสบการณ์, สมรรถภาพ, การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน, นักศึกษาครู

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2558,

E-mail:bunyanuchoil@yahoo.co.th

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*** อาจารย์ ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

A Development of Experience Model to Enhance the Competency in Classroom Action

Research for Teacher Students in Rajabhat Universities

Bunyanuch Chawianghong* Suntrara Taobou Pikun Ekwarangkoon*****

Abstract

The purpose of this research were: 1) to study the classroom action research's competence of teacher students 2) develop the experience model to enhance the competency in classroom action research and 3) assess the efficiency of the experience model to enhance the competence in classroom action research. The data were collected from research papers, research specialists, the first-year to fifth-year teacher students of Thepsatri Rajabhat University and lecturers who use the experience model. The data were statistically analyzed by contents analysis and percentage.

The findings showed that:

1. The classroom action research's competence of teacher students consist as follows: knowledge competence of classroom action research, attitude toward the classroom action research and the skills of classroom action research.

2. Experience model to enhance the competency in classroom action research for teacher students in Rajabhat universities that was developed consist as follows 1) the principle of model 2) the objective of model 3) the structure of contents 4) the experience management and 5) the evaluation.

3. The Efficiency of model that applied to the real situation showed that; the model has four efficiencies as follows 1) the model was accurate base on theoretical learning 2) suitable to bachelor of education and teacher students of Rajabhat Universities 3) possibilities to implement and apply to the context of Rajabhat University's course, appropriately and 4) the useful in development of competency in classroom action research for teacher students of Rajabhat universities.

Keywords: Experience Management Model, Competence, Classroom Action Research, Teacher Students

* Student in Doctor of Education Degree in Education of Research and Evaluation Program, Kasetsart University, 2015,

E-mail: bunyanuchoil@yahoo.co.th

** Assistant Professor in Faculty of Education in Kasetsart University

*** Lecturer in Faculty of Education in Kasetsart University

บทนำ

วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง เนื่องจากครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างและพัฒนาพลเมืองของประเทศ ดังนั้น ผู้ที่เป็นครูจึงต้องมีความรู้เชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การเรียนรู้ตามหลักสูตรครุศาสตร์ (ศึกษาศาสตร์) การเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนครูการเรียนรู้จากนักวิชาการหรือนักการศึกษา การเรียนรู้จากบทบาทหน้าที่อื่น ๆ ในสังคม อันจะนำไปสู่การพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ และความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับนักเรียนหลักสูตร และวิธีการจัดการเรียนรู้ ซึ่งครูสามารถสร้างและพัฒนาความรู้ใหม่จากการลงมือปฏิบัติจริง

สำหรับแนวทางในการพัฒนาครูนั้นแนวทางที่สำคัญประการหนึ่งคือ การพัฒนาองค์ความรู้ของครู โดยการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งประเภทของงานวิจัยที่สามารถนำมาใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนได้ดีคือ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom action research) เนื่องจากแนวคิดที่สำคัญของการวิจัยประเภทนี้คือการวิจัยที่ทำโดยมีตัวครูเป็นผู้ปฏิบัติ การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายในการแก้ปัญหา มีวิธีวิทยาการดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน หรือพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้และบรรลุผลตามที่บทเรียนกำหนด โดยทำพร้อม ๆ กันไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ นำผลไปใช้ทันทีและสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนเองให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและนำผลที่เกิดขึ้นมาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป (Mettetal, 2001; สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม, 2540: 27-28; ประภัสสร วงษ์ดี, 2540; คุรุรักษ์ ภิรมย์รักษ์, 2544; สุวิมล ว่องวานิช, 2546: 21, นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2546; กฤษดา กรุดทอง, 2550 และธีระวุฒิ เอกะกุล, 2552)

สำหรับการพัฒนาครูนั้นสามารถแบ่งกลุ่มครูที่จะพัฒนาได้เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ กลุ่มครูประจำการ (In-service teacher) เป็นผู้ที่มีใบประกอบวิชาชีพครูอยู่แล้ว ซึ่งควรได้รับการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญที่มีอยู่เดิมให้มีความก้าวหน้าและทันสมัยเพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นมืออาชีพมากขึ้น กลุ่มที่สองคือกลุ่มครูก่อนประจำการ (Pre-service teacher) เป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรครุศาสตร์ หรือ ศึกษาศาสตร์ โดยควรได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะต่าง ๆ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะออกไปปฏิบัติงานครู (เน้นทฤษฎี ชินประหัยฐ์, 2553: 8) ซึ่งแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนิสิต/นักศึกษาที่เรียนสายครูนั้น สามารถทำได้โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร ด้วยการฝึกปฏิบัติในสภาพการณ์จริง การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือ การมีที่ปรึกษา หลักสูตรการผลิตครูควรกำหนดเป้าหมายให้ครูก่อนประจำการมีความสามารถเป็นนักวิจัยได้ ผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพครูควรต้องได้รับการพัฒนาทั้งด้านการจัดการเรียนการ

สอนและความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ดังนั้น ในหลักสูตรของสถาบันที่จัดการเรียนการสอนสายครูจึงจำเป็นต้องจัดวิชาให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกการทำวิจัยในโรงเรียน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การเก็บข้อมูลทั้งการสังเกต การสัมภาษณ์ หรือการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ การทำกรณีศึกษา เพื่อเชื่อมโยงทฤษฎีที่เรียนกับการปฏิบัติจริง การฝึกทดลองทำวิจัยในโรงเรียนเพื่อเป็นการเตรียมครูในอนาคต

ผลจากการสอบถามนักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นเต็มรูป จำนวน 121 คน เกี่ยวกับปัญหาด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า ร้อยละ 78 มีปัญหาในทุกขั้นตอนของการทำวิจัย โดยประเด็นที่เป็นปัญหาสำหรับนักศึกษามากที่สุด 3 อันดับได้แก่ 1) การเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล 2) การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และ 3) การเขียนรายงานผลการวิจัยตามลำดับ ซึ่งปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้นักศึกษามีปัญหาในการทำวิจัย อาจจะเนื่องมาจากการจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาน้อยเกินไป ขาดชั่วโมงในการฝึกปฏิบัติให้แก่ นักศึกษา ผู้สอนส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นในการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของการวิจัยมากกว่าการให้ลงมือปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับสุวิมล ว่องวาณิช (2542: 1) ได้กล่าวว่า จากการศึกษาหลักสูตรการผลิตครูในปัจจุบัน พบว่า ภาพรวมของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาวิชาชีพครู ซึ่งเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนกับรายวิชาที่เป็นเนื้อหาสาระของความรู้ที่ต้องการให้นักศึกษาได้เรียนรู้ แม้ว่าโครงสร้างหลักสูตรส่วนหนึ่งให้ความสำคัญต่อรายวิชาที่เป็นเนื้อหาสาระที่ว่าด้วยวิธีการวิจัยทางการศึกษา แต่วิธีวิจัยที่นักศึกษาได้เรียนรู้อยู่ไม่เพียงพอที่จะทำให้สามารถปฏิบัติการวิจัยในสภาพการณ์จริงได้

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์เดิมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ซึ่งมนุษย์ทุกคนมีศักยภาพและมีความต้องการที่จะพัฒนาตัวเองอย่างอิสระเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยและพัฒนาในครั้งนี้ จะทำให้ได้รูปแบบที่สามารถนำไปจัดประสบการณ์ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอันจะส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสมรรถภาพของนักศึกษาด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
2. พัฒนารูปแบบการของจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า สมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นมโนทัศน์หนึ่งของการพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับปรับปรุง 2545) และสอดคล้องกับแนวโน้มของการปฏิรูปการศึกษาเนื่องด้วยแนวคิดที่สำคัญของการวิจัยประเภทนี้ คือ เป็นการวิจัยที่ทำโดยมีตัวครูเป็นผู้ปฏิบัติการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายในการแก้ปัญหา มีวิธีวิทยาการดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนหรือพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้และบรรลุผลตามที่บทเรียนกำหนด ซึ่งในการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนั้น จำเป็นต้องหล่อหลอมเพื่อให้นักศึกษามีสมรรถภาพทั้งด้านความรู้ เจตคติ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Race, 1955; Schempp, 1955; สุชาติณี บุญญาพิทักษ์, 2545; สุพรรณิ สินโพธิ์, 2546; ปรีดา เบ็ญการ, 2548; จารุวรรณ ศิลปะรัตน์, 2548, และอรอุมา รุ่งเรืองวนิชกุล, 2556) ซึ่งสมรรถภาพดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์โดยตรง จะเห็นได้จากการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ที่ได้กำหนดให้ผู้ที่จะเป็นครูต้องมีสมรรถนะเกี่ยวกับความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้

สำหรับการพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ให้เกิดสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนั้น ประสบการณ์เป็นแหล่งที่มาสำคัญของการเรียนรู้ และเป็นพื้นฐานสำคัญของการเกิดความคิด ความรู้ และการกระทำต่าง ๆ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่จะเรียนรู้ก่อน และให้ผู้เรียนสังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นและนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณาไตร่ตรองร่วมกัน จนกระทั่งผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดหรือสมมติฐานในเรื่องต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วจะทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ใหม่สำหรับตนเองในการนำไปใช้ต่อไป

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการจัดประสบการณ์ (Experiential learning theory) มาเป็นพื้นฐานในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนให้แก่นักศึกษา ซึ่งทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าการจัดกิจกรรมโดยใช้ประสบการณ์เดิมของนักศึกษาเป็นฐานจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ มีขั้นตอนทั้งหมด 4 ขั้นตอนคือ

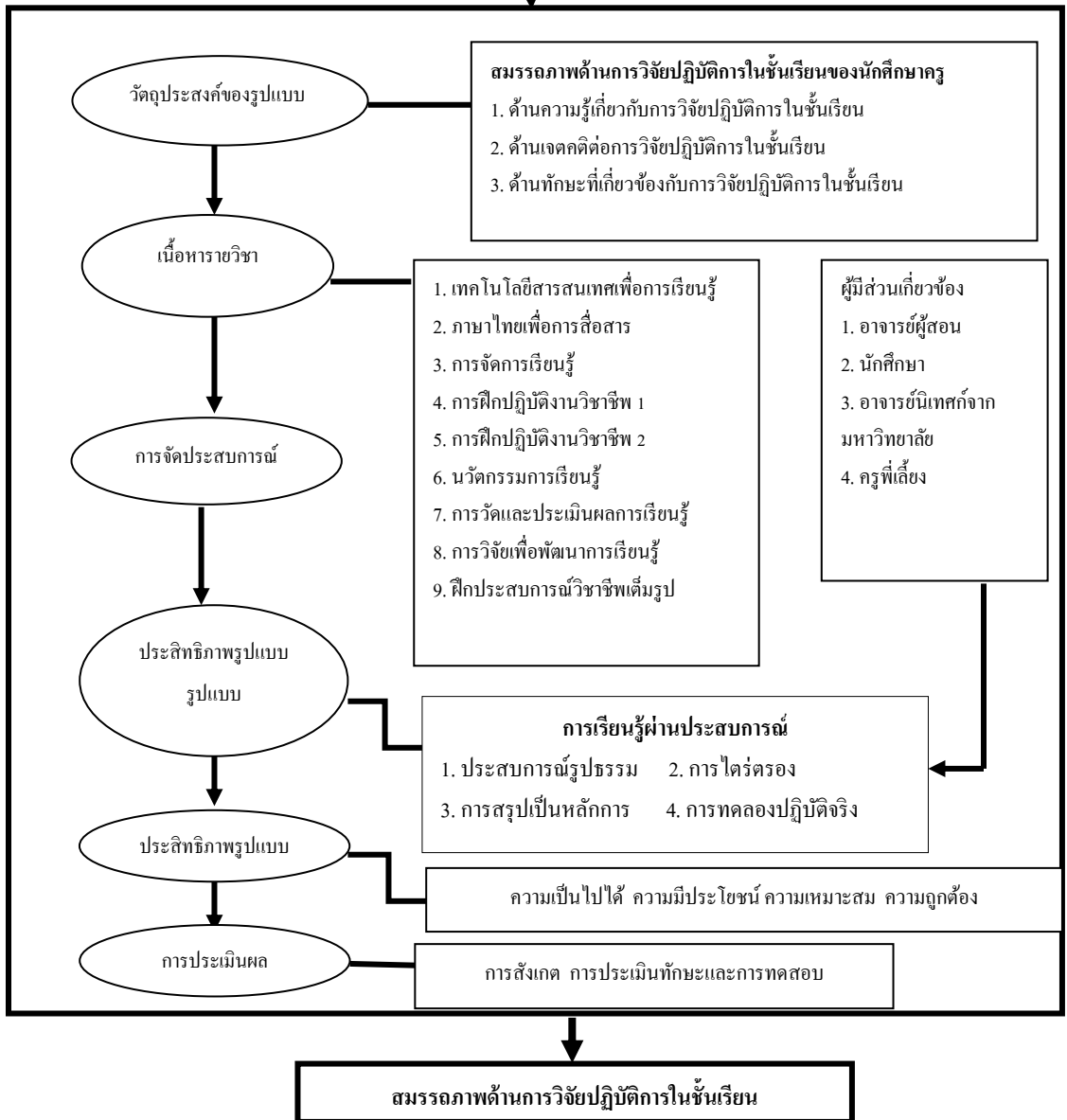
1. ประสบการณ์รูปธรรมเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ เน้นการใช้ความรู้สึกและยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงตามที่ตนประสบในขณะนั้น
2. การไตร่ตรอง เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมุ่งที่จะทำความเข้าใจความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับโดยการสังเกตอย่างรอบคอบเพื่อการไตร่ตรองพิจารณา
3. การสรุปเป็นหลักการนามธรรม เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนใช้เหตุผลและใช้ความคิดในการสรุปรวบยอดเป็นหลักการต่างๆ
4. การทดลองปฏิบัติจริงเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำเอาความเข้าใจที่สรุปได้ในขั้นการสรุปเป็นหลักการนามธรรมไปทดลองปฏิบัติจริง เพื่อทดสอบว่าถูกต้องหรือไม่เป็นขั้นที่เน้นการประยุกต์ใช้ (Kolb, 1983)

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบ พบว่า การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบว่าอยู่กับปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่กำลังศึกษา ซึ่งจะออกแบบตามแนวคิด ทฤษฎี และหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลักสำหรับการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วยแนวคิด หลักการของรูปแบบ จุดมุ่งหมายของรูปแบบ โครงสร้างเนื้อหาการจัดประสบการณ์ประสิทธิภาพของรูปแบบและการประเมินผลจากกรอบความรู้ที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนดังแสดงในภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักการแนวคิดของรูปแบบ

สมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ซึ่งนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความรู้ เจตคติที่ดีต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและมีทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ช่วยในการส่งเสริมให้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้ปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคลเป็นพื้นฐานความรู้ในการพิจารณาบทวน ได้ตรงต่ออย่างมีเหตุผล มีความและสรุปเป็นความรู้ใหม่สำหรับตนเองเพื่อนำไปใช้ต่อไป

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาคูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยดำเนินการในลักษณะของการวิจัย และพัฒนา (Research and development) โดยเริ่มจากศึกษาสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของนักศึกษาคู เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพ ด้านการวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนของนักศึกษาคู และทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์กับ นักศึกษาคูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งระหว่างการทดลองใช้รูปแบบจะเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพ เพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุงรูปแบบและติดตามผลลัพธ์เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการวิจัย ปฏิบัติการ ในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา โดยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอนหลัก ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้าน การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

1.1 การศึกษาสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาคูของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพด้านการ วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1.2 การสร้างและพัฒนา รูปแบบ โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนารูปแบบ และเอกสารหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อนำมาประกอบการ กำหนดโครงสร้างองค์ประกอบของรูปแบบ เนื้อหา กระบวนการ เครื่องมือประเมินผล และคู่มือการ ใช้รูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพ ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

2.1 ตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพของ รูปแบบ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของภาษา ความชัดเจนของขั้นตอน ความ เทียงตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำ ไปปรับปรุงรูปแบบการจัดประสบการณ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2 ทดลองการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนและการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบจากการทดลองใช้จริง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน แหล่งข้อมูลในขั้นตอนนี้ ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 7 คน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ 4 แห่ง ซึ่งประกอบไปด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 3 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 1 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 1 คน และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 2 คน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล ด้านการวิจัย ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา และด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ท่าน และนักศึกษาคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 154 คน สำหรับทดลองใช้รูปแบบและอาจารย์ผู้จัดประสบการณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการวิจัยสำหรับนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) แบบทดสอบเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งผ่านกระบวนการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่ามีค่าระหว่าง 0.80-1.00 ความยากง่ายมีค่าอยู่ระหว่าง 0.46-0.77 อำนาจจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง 0.27-0.47 และค่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.793 3) แบบวัดเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 4) แบบวัดทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และ 5) แผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาครู ที่ผ่านการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการนำไปใช้ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งพบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.66-1.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

- นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏมาทำการสังเคราะห์เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และกำหนดโครงสร้างองค์ประกอบของรูปแบบ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา
- นำข้อมูลที่ได้จากการนำรูปแบบการจัดประสบการณ์ไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 ที่ได้จากการทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการวิจัย

เจตคติต่อการวิจัยและทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของนักศึกษาครูที่เข้ารับการจัดประสบการณ์มาวิเคราะห์ร้อยละ

3. นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่นำรูปแบบไปใช้เกี่ยวกับประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้วยการวิเคราะห์ร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. สมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาครู ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยทักษะจำนวน 17 ด้าน ได้แก่ ด้านการสืบค้นข้อมูล ด้านการสรุปใจความสำคัญและการเขียนอ้างอิง ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน ด้านการออกแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา ด้านการวางแผนนำนวัตกรรมไปใช้ ด้านการพัฒนาเครื่องมือวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านการหาคุณภาพเครื่องมือวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านการกำหนดชื่อเรื่อง การวิจัย ด้านการออกแบบการวิจัย ด้านการเขียนโครงการวิจัย ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการนำเสนอผลการวิจัย ด้านการเขียนรายงานการวิจัยและด้านการแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการวิจัย

2. รูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีโครงสร้างประกอบด้วย

2.1 แนวคิด หลักการของรูปแบบองค์ประกอบส่วนนี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ต้องการส่งเสริมให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบ องค์ประกอบส่วนนี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับความมุ่งหวัง ของรูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.3 โครงสร้างและเนื้อหาองค์ประกอบส่วนนี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับขอบเขตเนื้อหาและสาระรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.4 การจัดประสบการณ์ องค์ประกอบส่วนนี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังนี้

2.4.1 ชั้นประสบการณ์รับรู้ธรรม เป็นขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของนักศึกษาที่มีอยู่เดิม ด้วยการพูดสนทนา อภิปรายซักถาม การทบทวนความรู้เดิมการให้ศึกษาตัวอย่างเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้เรื่องใหม่

2.4.2 ชั้นการไตร่ตรองเป็นขั้นตอนของการให้นักศึกษาได้มีการสะท้อนกลับมีการคิดทบทวนประสบการณ์ที่ได้รับ ด้วยการสังเกต การระดมความคิด การวางแผนเพื่อนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เรื่องใหม่

2.4.3 ชั้นการสรุปเป็นหลักการเป็นขั้นตอนการรวบรวมความรู้เพื่อสร้างแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดอื่น ๆ ที่ได้จากประสบการณ์ในอดีตและความรู้ที่ได้จากการกระทำ หรือได้รับมา หรือการได้รับความรู้จากข้อมูล จากครูผู้สอน การสนทนาพูดคุย แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของตนเอง

2.4.4 ชั้นการทดลองปฏิบัติจริง เป็นขั้นตอนการฝึกปฏิบัติจริงเป็นการทดลองฝึกปฏิบัติและตรวจสอบ เพื่อการลองผิดลองถูกที่เป็นการตรวจสอบแนวคิด หาความจริงในสถานที่แตกต่างกัน และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

2.5 การประเมินผลเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของผลการดำเนินงานในการส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาคูของมหาวิทยาลัยราชภัฏตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเพื่อบ่งชี้ว่าการนำรูปแบบไปใช้บรรลุเป้าหมาย โดยพิจารณาจากความรู้เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาคู

3. หลังการนำรูปแบบไปทดลองใช้กับนักศึกษาคูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า

3.1 นักศึกษาคูส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.07 มีพัฒนาการด้านความรู้สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมการจัดประสบการณ์ จำแนกเป็นระดับพอใช้ ร้อยละ 39.54 ระดับดี ร้อยละ 30.23 และ ระดับดีมาก ร้อยละ 9.30

3.2 เจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยร้อยละของนักศึกษาที่มีเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงสุด ได้แก่ ครูทุกคนสามารถทำวิจัยได้หากมีเวลา คิดเป็นร้อยละ 58.14

3.3 นักศึกษามีทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงสุด ได้แก่ การหาคุณภาพเครื่องมือวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 93.02 รองลงมาได้แก่ การพัฒนาเครื่องมือวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 86.04 และทักษะที่นักศึกษามีในระดับต่ำสุดได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ 25.58

4. รูปแบบมีประสิทธิภาพ 4 ประการดังนี้ 1) มีความถูกต้องตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้เป็นพื้นฐาน ร้อยละ 83.33 2) มีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรศาสตรบัณฑิต และนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ร้อยละ 66.67 3) มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ ร้อยละ 70.00 และ 4) มีความเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ร้อยละ 66.67

อภิปรายผล

1. สมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาครู ประกอบด้วย ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ด้านเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และด้านทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (1956) ที่กล่าวว่าจุดประสงค์ทางการศึกษาประกอบไปด้วย ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย และสอดคล้องกับ Race (1955; Schempp, 1955; ปริดา เบ็ญการ, 2548; จารุวรรณ ศิลปะรัตน์, 2548; อรุมา รุ่งเรืองวิชกุล, 2556; และสิริพร ปาณาวงษ์ และคณะ, 2558) ที่พบว่า สมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียนควรมี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน 2) ด้านเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และ 3) ด้านทักษะเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน สำหรับทักษะเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนั้นเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่นักศึกษาต้องเรียนตลอดหลักสูตรตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 นอกเหนือจากรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ดังนั้นถ้าต้องการให้เกิดสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแก่นักศึกษาครูจึงมีความจำเป็นที่จะต้องหล่อหลอมนักศึกษาในกระบวนการเรียนรายวิชาต่าง ๆ เนื่องจากเป็นสมรรถภาพที่ช่วยเกื้อหนุนให้เกิดสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนตามที่ต้องการ

2. รูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่พัฒนาแล้ว มีองค์ประกอบ คือ หลักการแนวคิด จุดมุ่งหมายของรูปแบบ โครงสร้างเนื้อหา การจัดประสบการณ์ และการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของอภิสรร์ ภาชนะวรรณ (2552) ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการจัดประสบการณ์ของ Kolb (1983) ที่เชื่อว่าการจัดการเรียนการสอนด้วยประสบการณ์ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ซึ่งเป็นลักษณะการเรียนรู้ที่เป็นองค์รวมและมีความหลากหลายในการเชื่อมโยง

ประสบการณ์ในห้องเรียนและการเรียนนอกห้องเรียน อันก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวาโดยอาชัญญา รัตนอุบล (2547: 84-86) ที่ได้กล่าวว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิด ทักษะ ค่านิยมของตนเองขึ้น การเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จึงเป็นการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ เป็นการบูรณาการความรู้ใหม่หรือประสบการณ์ใหม่กับความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของบุคคล อันส่งผลให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยวิธีการกระทำของตนเอง หรือจากเพื่อนในห้องเรียนหรือจากครูผู้สอน เป็นการสอนที่เชื่อมโยงบทเรียนกับชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนฝึกการสังเกต การวิเคราะห์และการร่วมกันอภิปรายหาเหตุผลมาสนับสนุนคำตอบ

3. ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดประสบการณ์ พบว่า รูปแบบ 1) มีความถูกต้องตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้เป็นพื้นฐาน 2) มีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต และนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ และ 4) มีความเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งสอดคล้องกับลลิตา ธงภักดี (2557) ที่พัฒนารูปแบบปัจจัยที่ส่งเสริมผลผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่า รูปแบบ 1) มีความถูกต้องตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้เป็นพื้นฐาน 2) มีความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของอาจารย์และผู้บริหาร 3) มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของสภาพแวดล้อม และ 4) มีความเป็นประโยชน์ในการจัดการแวดล้อมให้เอื้อต่อการวิจัยและการพัฒนาคุณลักษณะของนักวิจัยให้กับอาจารย์ ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีจุดเด่น คือนำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติทุกครั้งในการร่วมกิจกรรมจัดประสบการณ์ เนื้อหามีความครอบคลุมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และได้มีการหล่อหลอมนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 5

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สมรรถภาพทางการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาครูมีความเกี่ยวข้องกับรายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรตามแผนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 ประกอบกับแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพเป็นสิ่งที่ต้องหล่อหลอมและใช้เวลาในการพัฒนา ดังนั้นผู้บริหารหลักสูตรควรมีการประชุมชี้แจงอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษา ตั้งแต่ ชั้นปีที่ 1-5 ตามสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่จำเป็นของแต่ละชั้นปี

2. ในการนำรูปแบบไปใช้ควรมีการบูรณาการเข้าไปในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจนครบองค์ประกอบของสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

3. ในการจัดประสบการณ์โดยอิงสมรรถภาพแต่ละด้านตามทฤษฎีการเรียนรู้ ทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นประสบการณ์รูปธรรม ขั้นการไตร่ตรอง ขั้นการสรุปเป็นหลักการ และ ขั้นการทดลองปฏิบัติจริงแต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งบางขั้นตอนของขั้นประสบการณ์รูปธรรมซึ่งเป็นการทบทวนความรู้เดิม อาจต้องใช้การสอนเป็นทีมตามความถนัดของอาจารย์แต่ละเรื่อง เช่น ในแผนการจัดประสบการณ์ที่ 4 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาจะสามารถเขียนแผนได้จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนั้น ในการจัดประสบการณ์ดังกล่าวอาจต้องเชิญวิทยากรด้านวัดผล ร่วมด้วย ก็จะช่วยให้แผนการจัดประสบการณ์ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

4. ในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏ แต่ละแห่งมีแผนการจัดรายวิชาเรียนแตกต่างกัน ดังนั้นหากต้องการนำรูปแบบไปใช้จะต้องวางแผนและดำเนินการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยแต่นักศึกษาคควรได้รับประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ออกแบบไว้อย่างครบถ้วน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาคครูในภาพรวมซึ่งการศึกษาครั้งต่อไปอาจมีการแยกเป็นรายวิชาเอก เช่น คณิตศาสตร์ พลศึกษา การศึกษาปฐมวัย เป็นต้น เนื่องจากนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในแต่ละสาขาวิชามีพื้นฐานการเรียนที่แตกต่างกัน

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความยั่งยืน หรือความคงทนของสมรรถภาพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาคครู

เอกสารอ้างอิง

กฤษดา กรุดทอง. (2550). เอกสารประกอบการศึกษารายวิชาการวิจัยในชั้นเรียน. สืบค้นเมื่อ 19

พฤศจิกายน 2557, จาก <http://www.ssru.ac.th>.

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2544). *เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน*. ชลบุรี: โรงพิมพ์งามช่าง.

- จารุวรรณ ศิลปะรัตน์. (2548). การพัฒนารูปแบบการเสริมพลังในการทำงานเพื่อศักยภาพการเป็นนักวิจัยของครูอนุบาล. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2552). การวิจัยปฏิบัติการ. อุบลราชธานี: ขงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2546). หลักคิดพื้นฐานในการวิจัยและการสังเคราะห์งานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. ในทิสนา แคมณี, และ นงลักษณ์ วิรัชชัย (บรรณาธิการ) *เก้าก้าวสู่ความสำเร็จในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและการสังเคราะห์งานวิจัย*. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ
- นันทกาญจน์ ชินประหัยฐ์. (2553). การพัฒนาโปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการคิดไตร่ตรองของนิสิตครูระหว่างการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ: การทดลองแบบพหุกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรคุษฎีบัณฑิต (วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- ประภัสสร วงษ์ดี. (2540). กระบวนการและการใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนของคุษฎีบัณฑิตในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- ปรีดา เบญจการ. (2548). การส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนในกระบวนการพัฒนาวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- ลลิตา ชงภักดี. (2557). รูปแบบการพัฒนาปัจจัยที่ส่งเสริมผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรคุษฎีบัณฑิต (การวิจัยและประเมินทางการศึกษา). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สิริพร ปาณาวงษ์, บัณฑิตา อินสมบัติ และอนงค์นาล ยิ้มช้าง. (2558, เมษายน-สิงหาคม). การพัฒนาสมรรถนะคุษฎีบัณฑิตเพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชน คนด่านน้ำเจ้าพระยา สำหรับนักศึกษาคูรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 10(29); 1-16.
- สุชาลินี บุญญาพิทักษ์. (2545). การพัฒนาหลักสูตรคุษฎีบัณฑิตในชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ.

- สุพรรณิ สินโพธิ์. (2546). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถภาพการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์โมเดลเชิงเส้นตรงระดับคลดหลั่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม. (2540). *แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ในทศนา แจมณี, และ สร้อยสน สกลรักษ์ (บรรณาธิการ), แบบแผนและเครื่องมือวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2542). *แนวคิดและหลักการของการวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ ราชภัฏจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2546). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิสรณ์ ภาชนะวรรณ. (2552). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยของครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.
- อรอุมา รุ่งเรืองวนิชกุล. (2556). *การพัฒนาแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูนักวิจัยด้วยการบูรณาการ กระบวนการเรียนรู้ สำหรับข้าราชการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่). มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- อชาญญา รัตนอุบล. (2547). *การสอนแบบเน้นวิจัยโดยใช้สัญญาแห่งการเรียนรู้*. ใน ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (บรรณาธิการ) *การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of educational objectives the classification of educational goals*. New York: David McKay
- Klob, D.A. (1983). *Experiential learning: Experience as The source of learning and development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Mettetal, G. (2001). *Classroom action research overview*. Retrieved June 22, 2012, from <http://www.iusb.edu/~gmetteta/Classroom~Action~Research.html>.
- Race, P. (1955). *Producing teaching materials*. London: Kogan Page.
- Schempp, P.G. (1955). *Teaching and physical activity: Insights on the road to excellence*. Champaign, L: Human Kinetics.
